

Branschorganisationen
för dagligvaruhandeln

Version 0.15 (senast uppdaterad 20211222)

Riktlinjer Covid-19

Dagligvaruhandeln i Sverige har ett stort och viktigt samhällsansvar att förse befolkningen med livsmedel och även receptfria läkemedel. Att minska risken för störningar i livsmedelsbutikernas verksamhet är viktigare än någonsin så att varuförsörjningen av livsmedel fortsätter fungera och livsmedelsbutikerna kan fortsatt hålla öppet.

Dagligvaruhandeln har också ett ansvar för att förhindra smittspridning av coronaviruset och följer därför de av regeringen /myndigheter beslutade lagar, föreskrifter och vägledningar som beskriver vad livsmedelsbutiker ska eller bör göra för att undvika trängsel i butikerna, hjälpa kunderna att hålla avstånd och förhindra smittspridning av sjukdomen covid 19.

På grund av myndigheternas bedömning av smittspridningsläget har regeringen/myndigheterna under vintern 2021 beslutat om att införa ytterligare allmänna råd till butikerna och serveringsställen för att förhindra smittspridningen. Från och med 211223 förstärks restriktionerna för handelsplatser.

Regeringen/FHMs beslut bygger på *Covid 19-lagen (2021:4) samt begränsningsförordningen (2021:8) och allmänna råd om särskilda begränsningar från att förhindra spridning av sjukdomen covid 19.*

I detta dokument angivna åtgärder gäller tillsvidare.

Riktlinjerna/rutinerna ska ses som ett ramverk som varje arbetsplats måste anpassa efter sina förutsättningar. För att skapa trygghet och förståelse för arbetet ska denna anpassning göras i samråd med lokalt skyddsombud och de egna medarbetarna.

1. Anvisa kunder och andra besökare till en särskilt angiven in- eller utgång

Om butiken har två in/utgångar ska det tydligt informeras vilken som används för ingång respektive utgång. Innan en sådan åtgärd vidtas är det viktigt att varje butik utifrån sina förutsättningar, beaktar om en särskilt angiven in- eller utgång fyller syftet att bidra till minskad trängsel.

2. Ta fram alternativa lösningar till fysiska köer

- Ett sätt att undvika fysiska köer är att – där så är möjligt och bedöms lämpligt – införa nummerlapp så att kunden kan vänta där utrymme ges. Andra metoder är att hänvisa till snabbkassor, självscanning etc
- Om butiken erbjuder e-handel med livsmedel, synliggör det för kunderna på det sätt som bedöms mest lämpligt för varje företag/butik.

3. Anvisa vilket avstånd som kunder och andra besökare bör hålla till varandra t.ex. genom markeringar på golvet eller marken

- Det ska vara minst 1,5 meter mellan markeringarna. Markeringen ska sättas upp vid kassor men även där det behövs i andra delar av lokalen för att undvika trängsel och köbildning. Vanliga platser där det kan förekomma trängsel är vid självscanning, delikatessdisk, kundtjänst och vid utlämning av paket.
- Sätt upp informationsskyltar vid exempelvis kassor, förbutik, delikatessdisk där kunder påminns om att hålla avstånd.

4. Anvisa i vilken riktning som kunder och andra besökare bör förflytta sig

Arbeta för ett jämnt kundflöde i butiken. Fundera över om det går att slussa kunderna och besökarna i butiken på andra sätt som minskar trängsel. Detta kan exempelvis göras genom pilar och markeringar i golvet, "genvägar" i butiken, tydligare skyltning om var varor finns.

5. Informera kunder och andra besökare om vilka dagar och tider det är mindre risk för trängsel

Arbeta för ett jämnt kundflöde och uppmana kunderna, att i den mån det går, komma på de tider då besöksantalet normalt brukar vara lägre. Det kan ske i de olika kommunikationskanaler som finns och där butiken bedömer ger bäst effekt.

6. Servering

- Efter att Folkhälsomyndigheten föreskrivit att besökare endast får äta och dricka sittande vid ett bord eller ta med maten för avhämtning, behövs dessa möjligheter tillgodoses. Detta kan enkelt göras genom att ställa upp tillfälliga bord i lokalen.
- Tänk på avståndet till nästa bord ska vara minst 1 meter så att gästerna inte sitter för nära varandra.

7. Beräkna och informera om maxantalet i butik

Aktiva åtgärder som ska ingå i butikens rutin

1. Beräkna det maximala antalet kunder som får vistas i lokalen samtidigt. Utgångspunkten vid beräkning är att varje kund ska kunna disponera 10 kvm av den tillgängliga ytan. Personal och andra uppdragstagare ska inte räknas in i maxantalet.

Följande beräkningsregel ska användas;

(Total butiksyta* – uppskattning av fast inredning)/10**

*Hela ytan som är tillgänglig för kund, exklusive lager

**Fast inredning bör uppskattas lokalt för varje butik.

Avgränsat utrymme: En butik kan utgöra ett avgränsat utrymme, om butiken har helt öppen planlösning.

En butik kan även ha avgränsade utrymme i butiksloken. Exempel på ett avgränsat utrymme inne i en butik kan vara trädgårdsdelen, pantutrymme och utlämning av paket. Syftet med lagstiftningen är att minska risken för trängsel där människor uppehåller sig. Därför ska fokus vara där folk uppehåller sig.

Om butiken inrymmer ett avgränsat utrymme där människor uppehåller sig ska butiken veta och anslå maxantalet även för detta utrymme. Till exempel kan en butik ha ett totalt maxantal om 100 personer, men det är endast 10 personer som samtidigt får vistas i det avgränsade utrymmet.

2. Dokumentera hur beräkningen har gjorts. Dokumentationen av maxantal och hur beräkningen har gjorts ska vara skriftlig. Den ska också finnas tillgänglig för tillsynsmyndigheterna.
3. Informera om butikens maxantal vid entréer. Om butiken har avgränsade utrymme i butiksloken ska maxantalet för det anslås vid ingången till det avgränsade utrymmet.
4. Säkerställ att butikens totala maxantal och ev. avgränsade utrymmens maxantal inte överskrids. Hur butiken säkerställer att maxantalet inte överskrids beslutar varje enskild butik om.

8. Övriga smittskyddsåtgärder för kunder och personal

- Erbjud kunder möjlighet till handtvätt eller tillgång till handdesinfektion.
- Placera ut, om lämpligt, handdesinfektion till konsumenterna i butiken. Detta kan förslagsvis finnas vid entrén och på platser i butiken där det förekommer lösviktsförsäljning, exempelvis frukt- och grönavdelningar, och bake-off.
- Säkerställ att personalen är informerad om åtgärder för att förhindra smitta.
- Säkerställ att ansvariga i butik håller sig uppdaterade om Folkhälsomyndighetens rekommendationer, och eventuella regionala skillnader.

Butiken ska dokumentera de vidtagna åtgärderna och följa upp med den frekvens som butiken bedömer relevant.